

Закон о извозу и увозу робе двоструке намене (Сл. гласник РС”, број 95/2013)

Јасмина Роскић,
Министарство спољне и унутрашње трговине и
телекомуникација

- ▶ Закон је у потпуности усклађен са Регулацивомом 428/2009 о успостављању режима Заједнице у области контроле извоза, трансфера, брокеринга и транзита робе двоструке намене.
- ▶ Резултат рада Заједничког тела и препорука и сугестија ЕУ.

Дефиниције:

- ▶ *Роба двоструке намене је* роба, укључујући **софтвер и технологију**, која се може користити како у **цивилне, тако и у војне сврхе**, роба која може бити употребљена у неексплозивне сврхе и роба која се на било који начин може искористити у циљу ширења или производње оружја за масовно уништавање;

- ▶ *Извоз робе двоструке намене је :*
  - 1) изношење, слање, односно испорука робе са територије Републике Србије на територију друге државе или царинске територије, у складу са царинским прописима;
  - 2) поновни извоз робе у смислу царинских прописа, изузимајући робу у транзиту;
  - 3) **пренос софтвера и технологије путем електронских медија, телефаксом или телефоном** на подручје изван Републике Србије, као и могућност да се софтвер и технологије **учине доступним у електронској форми** лицима изван Републике Србије.

ДЕФИНИЦИЈЕ (наст.)

- ▶ *извозник је* правно лице или предузетник:
- ▶ **у чије име се подноси извозна царинска декларација**, односно лице које, у време када је декларација прихваћена има закључен уговор о извозу са примаоцем робе у другој држави и има овлашћење да одлучи о слању робе из Републике Србије. Ако уговор о извозу није закључен или ако једна од страна у уговору не делује у своје име, **извозник је лице које има овлашћење да одлучи о слању робе** из Републике Србије;
- ▶ **које доноси одлуку о преносу, омогућава преношење или чини доступним софтвер или технологију електронским средствима комуникације** укључујући пренос факсом, телефоном, електронском поштом или било којим другим електронским путем изван Републике Србије;
- ▶ са седиштем или пребивалиштем на територији Републике Србије када извози робу у име и за рачун лица са седиштем изван Републике Србије.

ДЕФИНИЦИЈЕ (наст.)

- ▶ *брокерске услуге су преговарање или уговарање и посредовање у уговарању послова* у вези са куповином, продајом или набавком робе двоструке намене из једне државе и њихову продају у другој држави, као и продаја или куповина робе двоструке намене у једној држави ради њеног преноса у другу државу.

Брокерским услугама не сматрају се услуге транспорта, финансијске услуге, као ни услуге осигурања, реосигурања, оглашавања и рекламирања;

- ▶ *техничка помоћ је услуга* која се односи на развој, производњу, модификацију, руковање, склапање, тестирање, поправку, одржавање, складиштење или детекцију робе двоструке намене, као и друге техничке услуге које могу бити инструкција, обука, пренос пословног знања и вештина или стручне и саветодавне услуге, укључујући и помоћ која се пружа усмено;
- ▶ *транзит је копнени, водени, ваздушни и комбиновани превоз* робе двоструке намене, која улази на територију Републике Србије, превози се преко ње (са и без претовара) и излази са територије Републике Србије.

Под претоваром се подразумева истовар, поновни утовар или промена начина транспорта робе двоструке намене на територији Републике Србије;

Национална контролна листа робе двоструке намене је листа којом се утврђује класификација или кодификација робе двоструке намене за чији је извоз или увоз неопходно прибавити дозволу надлежног органа.

Националну контролну листу утврђује Влада. НКЛ РДН усвојена је марта 2013. године (“Сл. гласник РС”,бр. 20/2013) и потпуно је усклађена са најновијом ЕУ листом.

СВЕОБУХВАТНА КЛАУЗУЛА

- ▶ Извоз робе двоструке намене која није обухваћена Листом врши се на основу дозволе у случају када је лице које намерава да изврши извоз обавештено од стране Министарства:
- да је роба намењена или да може бити намењена, у целини или делимично, за развој, производњу, модификацију, руковање, склапање, тестирање, поправку, располагање, примену, одржавање, складиштење, детекцију или ширење оружја за масовно уништавање;
- да ће роба бити искоришћена или да може бити у целини или делимично искоришћена за крајњу војну намену у држави купца или држави крајњег корисника, ако је држава под ембаргом на наоружање и војну опрему на основу одлука Савета безбедности Уједињених нација, Организације за европску безбедност и сарадњу и других међународних организација које обавезују Републику Србију или на основу релевантних одредаба националног законодавства;
- да ће роба бити коришћена или да може бити, у целини или делимично, коришћена као део или компонента производа наоружања и војне опреме из Националне контролне листе наоружања и војне опреме, а која се извозила са територије Републике Србије без дозволе или у супротности са условима из дозволе издате у складу са законом.
- ▶ У случају да **извозник зна или има разлога да сумња** да је роба двоструке намене коју намерава да извезе, а која није наведена у Листи, намењена или се може употребити, у целини или делимично, за неку од намена из става 1. овог члана дужан је да о томе обавести Министарство, које ће утврдити да ли је за тај извоз потребна дозвола.

Крајња војна намена

- ▶ (1) уградња робе, делова или компоненти у робу војне намене из Националне контролне листе наоружања и војне опреме;
- ▶ (2) употреба опреме за производњу, испитивање или анализу и њихових компоненти за развој, производњу или одржавање робе војне намене из Националне контролне листе наоружања и војне опреме;
- ▶ (3) употреба било ког недовршеног производа у постројењу за производњу робе војне намене из Националне контролне листе наоружања и војне опреме.

Забрана транзита

- ▶ Министарство може решењем забранити транзит робе двоструке намене наведене у Листи или робе која јесте или може бити намењена, у целини или делимично, за намену којом је дефинисана свеобухватна клаузула.

- ▶ За брокерске услуге у вези са робом двоструке намене наведене у Листи потребна је дозвола ако је **брокер обавештен од стране Министарства** да та роба јесте или може бити намењена, у целини или делимично, за било коју употребу наведену одредбом о свеобухватној клаузули.
- ▶ Ако **брокер зна или има разлог да сумња** да је роба двоструке намене наведена у Листи, у целини или делимично, намењена у наведене сврхе, **дужан је да о томе обавести Министарство**, које ће утврдити да ли је за ту брокерску услугу потребна дозвола.
- ▶ У оба случаја, брокерска услуга се може пружити само ако Министарство **изда дозволу или ако утврди да за ту услугу није потребна дозвола.**

Техничка помоћ

- ▶ За техничку помоћ у вези са робом двоструке намене наведене у Листи ван територије Републике Србије потребна је дозвола ако **је пружалац техничке помоћи обавештен од стране Министарства** да је техничка помоћ коју намерава да пружи намењена у сврхе наведене одредбама о примени свеобухватне клаузулије.
- ▶ Ако пружалац техничке **помоћи зна или има разлог да сумња** да је техничка помоћ, коју намерава да пружи у вези са робом двоструке намене наведене у Листи, у **целини или делимично**, намењена у наведене сврхе, **дужан је** да о томе обавести Министарство, које ће утврдити да ли је за ту техничку помоћ потребна дозвола.
- ▶ У оба случаја техничка помоћ се може пружити само ако Министарство **изда дозволу или ако утврди да таква дозвола није потребна.**

- ▶ Ступањем на снагу овог Закона престала је обавеза регистрације привредних субјеката за обављање послова извоза и увоза робе двоструке намене.

ДОЗВОЛА

- ▶ Дозвола је исправа коју издаје Министарство.
- ▶ Дозвола је појединачна, са роком важења до једне године.
- ▶ Изузетно, уколико реализација посла траје дуже од годину дана, дозвола се може издати на рок за окончање посла предвиђен уговором.
- ▶ У наведеном случају, ималац дозволе је дужан да једанпут годишње извештава Министарство о реализацији посла.
- ▶ Дозвола се не може преносити на друго лице.

Захтев за издавање дозволе

- ▶ Захтев за издавање дозволе за извоз и увоз робе двоструке намене, односно пружање брокерске услуге и техничке помоћи подноси се Министарству на прописаном обрасцу.
- ▶ Захтев садржи:
  - 1) пословно име, адресу и матични број подносиоца захтева;
  - 2) назив, опис, тарифну ознаку, идентификациони број и количину робе из Листе;
  - 3) намену коришћења робе;
  - 4) укупну вредност робе;
  - 5) податке о осталим учесницима у промету: произвођачу, продавцу, власнику, купцу, овлашћеном заступнику у царинском поступку, превознику и другим учесницима;
  - 6) пословно име и адресу крајњег корисника;
  - 7) начин плаћања, односно наплате;
  - 8) предлог временског рока важења дозволе;
  - 9) друге податке по захтеву Министарства.
- ▶ Образац и садржај захтева за издавање дозволе, образац дозволе, као и друге обрасце докумената који прате извоз и увоз робе двоструке намене прописује Министарство.

Потврда крајњег корисника

- ▶ Уз захтев за издавање дозволе подносилац захтева дужан је да достави оригиналну потврду крајњег корисника (End User Certificate) добијену од стране званичног органа државе крајњег корисника, која није старија од шест месеци, као и превод оригиналне потврде оверен од стране овлашћеног судског тумача.
- ▶ Оригинална потврда крајњег корисника садржи следеће податке:
  - 1) пословно име и адресу извозника;
  - 2) пословно име и адресу крајњег корисника робе;
  - 3) државу крајњег одредишта;
  - 4) опис, количину и намену робе;
  - 5) изјаву да се роба неће користити у друге сврхе, да се неће реекспортирати или на други начин поново ставити у промет без писаног одобрења надлежног министарства државе испоручиоца;
  - 6) потпис, име и функцију овлашћеног лица;
  - 7) број и датум издавања.

- ▶ Министарство комплетан захтев за издавање дозволе доставља на сагласност министарству надлежном за послове одбране, министарству надлежном за спољне послове и министарству надлежном за унутрашње послове, као и органу државне управе надлежном за послове националне безбедности.
- ▶ Ако неки од наведених органа ускрати сагласност о издавању дозволе одлучује Влада.
- ▶ Министарство је дужно да изда дозволу у року од 10 дана од дана добијања последње сагласности наведених органа.

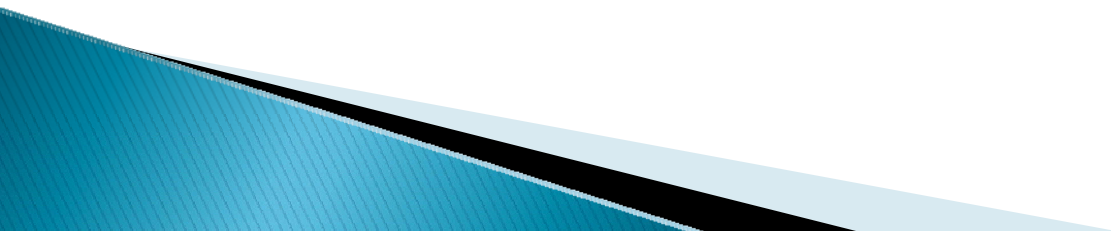
Изузећа од редовне процедуре

- ▶ Министарство може изузетно, по посебној процедури издати дозволу за извоз или увоз робе двоструке намене, без прибављања сагласности органа, ако се:
  - ▶ извози или увози роба која припада безбедносним или одбрамбеним снагама Републике Србије, односно безбедносним или одбрамбеним снагама друге државе, која улази на, прелази преко, или излази са територије Републике Србије ради:
    - (1) испуњавања обавеза Републике Србије које проистичу из међународних споразума и чланства у међународним организацијама;
    - (2) учешћа у мултинационалним операцијама;
    - (3) учешћа на међународним вежбама, које се изводе на или ван територије Републике Србије.
  - ▶ извози или увози роба у циљу пружања хуманитарне помоћи или донације у хитним случајевима.

Уз захтев за издавање дозволе прилаже се изјава крајњег корисника или други документ који потврђује намену робе, односно одлука надлежног органа о пријему или пружању хуманитарне помоћи или донације.

Министарство ће дозволу издати у року од 24 сата од дана пријема изјаве крајњег корисника, односно другог документа којим се потврђује намена робе.

РЕШЕЊА

- ▶ одбијање дозволе;
  - ▶ Престанак важења дозволе;
  - ▶ Одузимање дозволе;
  - ▶ Измена дозволе
-

- ▶ Када је извозна дозвола издата **под посебним условима**, **извозник је дужан** да Министарству достави **доказ** да је о томе упознао купца, односно крајњег корисника робе двоструке намене.
- ▶ Ако крајњи корисник робе, која је извезена из Републике Србије на основу дозволе издате под посебним условима, затражи сагласност Министарства за поновни извоз или даљу продају робе, сагласност се може дати по процедури прописаној за издавање дозволе.
- ▶ Ако крајњи корисник робе, која је увезена у Републику Србију под условом забране поновног извоза без претходне сагласности државе порекла или продавца робе, **намерава да изврши поновни извоз** те робе дужан је да уз захтев за издавање дозволе Министарству достави **доказ** да је поступио у складу са датим условом.

Обавезе имаоца дозволе

- ▶ Да води евиденцију о извршеном извозу, увозу, пруженим брокерским услугама и техничкој помоћи (трговинска, финансијска и друга документација) на основу које се може идентификовати роба двоструке намене, количина робе двоструке намене, пуно пословно име и адреса извозника, увозника, брокера и пружаоца техничке помоћи, примаоца робе и крајњег корисника, као и намени робе, опису брокерске услуге или техничке помоћи;
- ▶ Да омогући надлежним органима да прикупе информације о свакој наруџбеници или трансакцији које се односе на робу двоструке намене, односно да врше надзор и контролу извоза, увоза, пружања брокерских услуга и пружања техничке помоћи, транспортних средстава и др;
- ▶ Да чува документацију најмање 10 година од дана извршеног посла.
- ▶ Министарство **може прописати и друге податке** које мора садржати документација, у вези са извозом, односно увозом робе двоструке намене, пружањем брокерске услуге или техничке помоћи.

ИЗВЕШТАЈИ

- ▶ Извозник, увозник, брокер и пружалац техничке помоћи дужан је да у року од 15 дана од дана извоза, увоза или пружања брокерске услуге и техничке помоћи достави извештај Министарству о извршеном послу, као и да наведе број дозволе на основу које је посао извршен.
- ▶ Министарство прописује облик и садржај извештаја.
- ▶ Ако се после издавања дозволе промене подаци из документације, извозник, увозник, брокер и пружалац техничке помоћи дужан је да о томе у писаној форми **обавести Министарство одмах**, а најкасније у року од седам дана од дана настанка или сазнања за насталу промену.

ПРЕКРШАЈИ

- ▶ Правно лице и предузетник који обавља послове извоза, увоза, пружања брокерских услуга, пружања техничке помоћи и транзита, казниће се новчаном казном у висини до двадесетоструког износа вредности робе, односно услуге која је предмет прекршаја, ако:

не обавести Министарство да се ради о роби двоструке намене;

врши транзит робе двоструке намене супротно забрани Министарства;

пружа брокерске услуге без дозволе Министарства;

пружа техничку помоћ без дозволе Министарства;

извози, односно увози робу двоструке намене или пружа брокерске услуге и техничку помоћ без дозволе;

поступа супротно одредбама чл. 23. и 24. закона (обавеза чувања податка и извештавања).

- ▶ За прекршаје из става 1. казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од петоструког до двадесетоструког износа вредности робе.
- ▶ За прекршаје из става 1. тач. 1) и 5) , поред новчане казне, може се изрећи **и заштитна мера забране правном лицу, предузетнику и одговорном лицу да обавља посао** извоза, односно увоза робе двоструке намене, пружања брокерских услуга и техничке помоћи.
- ▶ Ова мера за правно лице и предузетника траје три године, а за одговорно лице до једне године и почиње да се примењује од дана правноснажности пресуде.

ПОДЗАКОНСКИ АКТИ

- ▶ Детаљније ће одредбе Закона бити разрађене подзаконским актима за које је Законом прописана обавеза Министарства да буду донети у року од три месеца од дана његовог ступања на снагу. (8.02.2014. године)

Хвала на пажњи!

